

Kommittémotion

Motion till riksdagen: 2014/15:1880

av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP)

En feministisk utrikespolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett feministiskt perspektiv ska genomsyra den svenska utrikespolitiken.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att flickors och kvinnors friheter, rättigheter och möjligheter ska genomsyra den svenska kampen för mänskliga rättigheter.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att flickors och kvinnors friheter, rättigheter och möjligheter ska genomsyra svensk biståndspolitik och där behållas som ett av de tre genomgripande perspektiven.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige som enskilt land såväl som medlemsland i EU och FN ska agera för att alla länder ska respektera den grundläggande mänskliga rättigheten att kvinnor ska ha tillgång till fria, lagliga och säkra aborter.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i FN ska driva frågan om att uppmärksamma kvinnors särskilt utsatta situation under krig och konflikt.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lyfta fram vikten av utbildning för deltagare vid internationella operationer i genuskunskap samt i FN-resolutionerna 1325 och 1820.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör verka för en intensifierad kamp inom EU mot människohandel.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör ta initiativ till en FN-resolution med fokus på kvinnor i

konstitutionsbyggande och demokratiseringsprocesser samt kvinnorepresentationen i såväl nationella parlament och regeringar som i lokala politiska församlingar.

Motivering

I en patriarkal värld blir kvinnor förlorare. Kvinnor äger en procent av världens samlade rikedomar. Inkomstskillnaderna, som i Sverige är stora, är i omvärlden ofta brutala. Kvinnliga entreprenör i Etiopien tjänar 34 öre på varje krona en manlig entreprenör tjänar, i Bangladesh tjänar de 12 öre. I låg- och medelinkomstländer är kvinnors och flickors dödlighet ofta betydligt högre än den för män.

Kvinnors mänskliga rättigheter kränks samtidigt i ännu högre grad än mäns runt om på vår jord. Barnäktenskap och tvångsäktenskap med unga flickor är en verklighet. Soldater och poliser våldtar och sprider skräck. Mäns våld mot kvinnor är utbrett. Respekten för kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter är ofta obefintlig. Trafficking och sexslavar är en realitet.

Så här behöver det inte vara. Världens demokratier kan göra skillnad. Svenska trupper var med och stoppade massvåldtäkterna av kvinnor i krigets Bosnien. Svenska insatser i Afghanistan har bidragit till att fler flickor går i skolan. Sverige har idag soldater i inbördeskrigets Mali, där det sexuella våldet mot kvinnor är en del av konflikten. Men Sverige måste göra ännu mer för att världen över bidra till ett bättre liv för kvinnor: Ett feministiskt perspektiv ska genomsyra svensk utrikespolitik.

Den hållningen bör ta sin form i två konkreta utrikes- och säkerhetspolitiska linjer. För det första måste Sverige än tydligare än idag verka för att kvinnor världen över ska åtnjuta sina mänskliga rättigheter, och därmed inkludera rätten till sin egen kropp. Sveriges politik för mänskliga rättigheter ska prioritera kvinnors friheter, rättigheter och möjligheter. På samma sätt ska kvinnors friheter, rättigheter och möjligheter även framöver genomsyra svensk biståndspolitik och där behållas som ett av de tre genomgripande perspektiven. Det finns här ingen motsättning mot att även inkludera ett tydligt hbt-perspektiv i bistands- och utrikespolitiken. Tvärtom. Det ska finnas tusen och ett sätt att vara kvinna, och tusen och ett sätt att vara man. Hbt-agendan är avgörande i en feministisk utrikespolitik.

Centralt i feministisk utrikespolitik är också att Sverige som enskilt land såväl som medlemsland i EU och FN agerar för att alla länder ska respektera den grundläggande

mänskliga rättigheten att kvinnor ska ha tillgång till fria, lagliga och säkra aborter. Bara i 61 länder är abort fritt och tillgängligt för alla. I 66 länder som täcker en fjärdedel av världens befolkning är istället aborter helt förbjudna eller bara tillåtna när kvinnans liv är i fara. I över 70 länder tillåts bara abort om kvinnans hälsa riskeras eller om barnet kommer växa i fattigdom. Utmaningen för Sverige är här stor. Inom ramen för EU-samarbetet bör Sverige också särskilt prioritera en intensifierad kamp mot människohandeln med kvinnors kroppar.

Rätten till sin kropp är för många kvinnor särskilt hotad i konflikter, krig och i länder där våldsmonopolet fallit samman. När rättsstatens principer slutar att upprätthållas drabbas kvinnor allra värst. Här måste Sverige i FN driva frågan om att uppmärksamma kvinnors särskilt utsatta situation. Särskild kraft måste ägnas åt att stoppa massvåldtäkter som en form av vapen och avskaffa strafflöshet för sexuellt och annat våld mot kvinnor och flickor. Det internationella samfundet måste oftare än idag med militär makt ingripa i konfliktsituationer. Vid internationella operationer är det avgörande att deltagare får utbildning både i genuskunskap i allmänhet och i synnerhet i säkerhetsrådets resolutioner 1325 samt 1820.

Den andra linjen i svensk feministisk utrikespolitik är att ge kvinnor mer makt över världen. Kvinnor utgör bara drygt 20 procent av världens parlamentariker, bara 15 kvinnor i världen är regeringschefer och bland världens statschefer finns inte ens tio kvinnor.

Det behövs här betydligt bättre utbyte mellan världens länder av framgångsrika metoder, formella eller informella kvotsystem eller andra typer av positiv särbehandling som visat sig öka andelen kvinnliga politiker på ledande poster. Inte minst krävs insatser för att öka andelen kvinnliga politiker på de allra högsta posterna inom politiken.

I denna fråga bör Sverige agera. Vi bör som land ta initiativ till en FN-resolution med fokus på kvinnors möjligheter att erhålla politisk makt. En sådan resolution bör särskilt både behandla kvinnors roll i konstitutionsbyggande och demokratiseringsprocesser, samt kvinnorepresentationen i såväl nationella parlament, och regeringar som lokala politiska församlingar.

Birgitta Ohlsson (FP)

Maria Weimer (FP)

Fredrik Malm (FP)

Mathias Sundin (FP)